

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZAČÍT SPOLU ZŠ A MŠ KADAŇ

Začít spolu
RODINNÁ — ŠKOLA

„Prožitková škola“

Platnost od 1. 9. 2019

Č. j.: MŠ/2019/34

Obsah

Obsah2

- 1 Identifikační údaje3
- 2 Obecná charakteristika školy3
 - 2.1 Historie3
 - 2.1.1 Náš cíl4
 - 2.1.2 Charakteristika symbolu zařízení4
 - 2.1.3 Obecná charakteristika zařízení4
- 3 Podmínky vzdělávání MŠ5
 - 3.1 Věcné podmínky5
 - 3.2 Životospráva6
 - 3.3 Psychosociální podmínky6
 - 3.4 Organizace7
 - 3.5 Řízení mateřské školy8
 - 3.6 Personální a pedagogické zajištění8
 - 3.7 Spoluúčast rodičů9
 - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami9
 - 3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných10
 - 3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let11
- 4 Organizace vzdělávání11
- 5 Charakteristika vzdělávacího programu12
 - 5.1 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu14
 - 5.2 Metody a formy vzdělávání14
 - 5.3 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných15
 - 5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let16
- 6 Vzdělávací obsah16
 - 6.1 Zelená země17
 - 6.2 Modrá země18
 - 6.3 Červená země19
 - 6.4 Žluto-fialová země21
- 7 Evaluační systém22
 - 7.1 Vnitřní systém22
 - 7.2 Vnější systém23

1 Identifikační údaje

Název školy:

ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň

Kpt. Jaroše 612, 432 01 Kadaň

Ředitelka:

Mgr. Marcela Haladová (statutární orgán školské právnické osoby ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň), e-mail: zacitspolu@kadan.cz, tel.: 734 570 654.

ŠVP zpracovali:

Jindřiška Balková a Zuzana Rubešová ve spolupráci s týmem.

Zřizovatel:

RADKA z. s.

Vzdělávací program MŠ vychází z kurikula programu „ZAČÍT SPOLU“ a zároveň dodržuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v České republice.

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Historie

Jesle a MŠ RADUŠKA vznikly v lednu 2011 díky občanskému sdružení **RADKA o.s.** a jednatele sdružení Jarmile Bůchové, která po uveřejnění výzvy pro předkládání grantových projektů v rámci oblasti podpory 3.4 – Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladování pracovního a rodinného života, neváhala a během dvou měsíců našla prostory a napsala žádost o finanční podporu. Podařilo se a RADUŠKA mohla zahájit svou činnost. Uběhlo již dost času a financování z evropských fondů je u konce a museli jsme se sami jako soukromé zařízení postarat o chod a provoz jeslí a MŠ RADUŠKA. Nebyla to jednoduchá cesta, ale díky skvělému týmu a veliké podpoře, která přišla i z řad rodičů se vše podařilo. První důležitý krok byl zapsat MŠ RADUŠKA do rejstříku škol a školských zařízení, což vnímáme, mimo jiné, jako vizitku kvalitního předškolního zařízení, které plně respektuje školský zákon 561/2004 Sb. a zodpovídá se České školní inspekci. Po strastiplném papírování je od 1. 1. 2013 MŠ zapsaná jako **školská právnická osoba** v rejstříku škol a školských zařízení. Hledala se podpora pro financování i u firem, kraje, či města.

V lednu 2015 rodiče dětí z MŠ přišli s návrhem na zřízení ZŠ, která by měla přímou návaznost na naši MŠ a pracovala podle vzdělávacího programu Začít spolu. Nezbývalo mnoho času, ale rodiče se toho chopili s velikou zodpovědností a společně s vedením MŠ dosáhli kýženého cíle. V neuvěřitelně krátkém čase vznikla Základní škola a začala fungovat. S účinností od 1.9.2015 je ZŠ zapsána v rejstříku škol a školských zařízení s oficiálním názvem ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň.

2.1.1 Náš cíl

Naším cílem je budovat zařízení rodinného typu, které poskytuje rodičům nejen možnost využití výchovy a vzdělávání pro děti od 1 roku do 11 (12) let, ale především nabízí možnost návaznosti jednotlivých sekcí, kdy děti staví na předešlých zkušenostech a jejich silných stránkách. Rozvíjí se v respektujícím a podnětném prostředí. Jednotlivé sekce postupně využívají program Začít spolu jako stavební kámen, který rozvíjí děti jako osobnosti dle jejich věku a možností. Propojenost celého zařízení také nabízí dětem možnost učit se od sebe navzájem, kdy mladší se učí od starších a opačně.

2.1.2 Charakteristika symbolu zařízení

Symbolem zařízení je **šneček Duháček**, který má ulitu v barvách všech tříd.

Symbolika:

Šnek – rodina

Ulita – domov, prostor pro úkryt, jistota

Šnečí noha – jednota, nutnost držet pohromadě (rodina i školka/škola)

Pomalý pohyb – uklidnění a zmírnění životního tempa, pohoda, klid

Oči na růžkách – prostředky, jak objevit nové a nepoznané

Cestička za šnekem – dětství zanechá v dítěti hřejivou vzpomínku

Usmívající se šnek – radost, pokoj

Barvy – propojují jednotlivé třídy v naší rodinné škole:

- **Zelená:** Jesle Raduška (dětská skupina)
- **Modrá:** MŠ
- **Červená:** MŠ
- **Žlutá:** 1., 2., 3. ročník ZŠ
- **Fialová:** 4. a 5. ročník ZŠ.

2.1.3 Obecná charakteristika zařízení

V zařízení se nachází Mateřská škola, Dětská skupina a Základní škola. Mateřská škola má kapacitu 34 dětí, které se dělí do 2 oddělení. Jesle mají kapacitu 14 dětí, Základní škola má kapacitu maximálně 50 žáků.

Budova zařízení se nachází nedaleko historického centra města Kadaň. Sídlem školy jsou prostory starobylé vily, která má své kouzlo. K hlavnímu vchodu se dostaneme po kamenném schodišti z hlavní ulice. K budově se dá vjet bočním vjezdem s kočárkem. Celou budovu obklopuje přílehlá zahrada.

Hlavním vchodem budovy se dostaneme do ve vstupní haly. Dále bočními dveřmi vstoupíme do společné šatny pro děti MŠ, která pokračuje i v prostorách společné chodby. Následuje vstup do Modré třídy (oddělení MŠ) a hned vedle ní se ocitneme v prostorách Červené třídy (oddělení MŠ). Ze společné chodby je vstup do jídelny, do herny pro pohybové aktivity, sociálních zařízení a kanceláře ředitelky. Z ředitelny a jídelny dětí je vstup do výdejny jídla. Dále se z chodby dostaneme do hlavní šatny ZŠ zniš pokračuje schodiště do suterénu nebo do 1. patra.

V prvním patře se nachází prostory Zelené třídy (dětská skupina), sociální zařízení, šatna, denní místnost pro personál, sdílející místnost – knihovna, základní škola a jídelna pro ZŠ. V suterénu se nachází sborovna, dílna a sociální zařízení.

3 Podmínky vzdělávání MŠ

3.1 Věcné podmínky

Ve vstupní hale jsou umístěny botníky pro děti a zaměstnance, mobilní stojany na holiny. Ve vstupní hale se nachází nástěnka s legislativními dokumenty a další informace týkající se chodu zařízení. V šatně má každé dítě odkládací místo na své osobní věci.

Každé oddělení má svou nástěnku pro rodiče a příchozí, kde se mohou dozvědět potřebné informace o chodu MŠ a jednotlivých tříd (k takovému účelu jsou využívány i dveře a zárubně dveří).

Obě třídy jsou rozčleněny do Center aktivit (dále CA). Červená třída využívá pro CA nejen prostory třídy, ale také prostory chodby, jídelny a místnosti pro pohybové aktivity. Ve třídě se nachází CA: Ateliér, Manipulační hry, Knihy a písma, Kostky, Doprava, Pokusy. V Modré třídě se nachází CA: Ateliér, Knihy a písma, Manipulační hry, Kostky, Doprava, Pískovnice a Stříhovnice.

V místnosti pro pohybové aktivity je velké zrcadlo, horolezecká stěna, CA Hudba, Pohyb, Dramatika a Rozhledna. Místnost pro pohybové aktivity je vybavena náradím a náčiním pro pohyb a hru, které průběžně doplňujeme a obměňujeme v ideálním množství a rozmanitosti. Místnost pro pohybové aktivity zároveň využíváme k odpolednímu odpočinku, postýlky jsou dřevěné, stahovatelné, uložené na posuvné podložce pod rozhlednou umožňující rychlý přesun. Na tzv. ložnici (místnosti pro pohybové aktivity) se schází děti z Modré a Červené třídy k odpočinku.

Jídelna je společná pro MŠ a dětskou skupinu. V jídelně děti využívají CA Kuchyňka. Přílehlá výdejna slouží pro výdej jídla, přípravu svačin a nápojů.

V prostorách chodby jsou umístěny CA: Pískovnice a Dílna. Také je zde umístěno posezení pro rodiče s možností občerstvení, kde se nachází další legislativní dokumenty (např. Školní vzdělávací program, školní řád...).

V suterénu je velká sborovna pro výchovný a pedagogický personál a pro ostatní zaměstnance. Je vybavena účelně potřebným nábytkem a výpočetní technikou.

Ve sdílející místnosti – knihovně se nachází knihy s odbornou i dětskou literaturou. Knihy si mohou půjčovat nejen děti, pedagogové, ale i rodiče.

Budovu školy obklopuje zahrada. V současné době se ji z vlastních zdrojů, za pomoci rodičů a projektů daří rekonstruovat. Rádi bychom podnětné prostředí vybudovali ve venkovních prostorách a tím dětem umožnili vzdělávání v přirozeném přírodním prostředí. Z jedné strany budovy je umístěné velké pískoviště, vodní mlýn, hmatový chodník, lanová dráha a průlezka housenka. Na druhé straně je hřiště pro míčové a další hry, pískoviště, kuchyňka, mlhoviště, trampolína a záhonky, které s dětmi obhospodařujeme, také je zde sezónně využíváno pítka tak, aby byl dodržován pravidelný pitný režim dětí. Je zde umístěn domeček pro ukládání pomůcek a hraček na ven pro děti, také je k dispozici rodičům, kteří zde mohou umístit kočárek. Dále na zahradě stojí venkovní altán.

Vnitřní vybavení školy je uzpůsobené pro co nejsnadnější orientaci dětí, hru, práci v CA a zároveň přispívá k celkové pohodě. CA jsou vybavena dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek a materiálem pro rozvoj a samostatnou práci dětí. Vše je značené, popsané pro lepší orientaci dětí i dospělých. Skříňky a police jsou výškově uzpůsobené tak, aby děti na vše dosáhly, tím se učí samostatnosti a odpovědnosti.

Snažíme se maximálně využívat všechny nám pronajaté prostory a poskytnout dětem podnětné prostředí ke společným hrám, činnostem a učení. Dětem umožňujeme volný pohyb po celé MŠ v rámci pravidel a bezpečnosti. Zároveň dochází ke každodennímu přirozenému setkávání dětí z MŠ, dětské skupiny a ZŠ.

Záměry:

- Vytvořit na zahradě podnětné prostředí s vybavením pro učení v přírodě a tím propojit vnitřní a vnější prostředí.

3.2 Životospráva

Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu a skladbu jídelníčku. Jídla obměňujeme, doplňujeme a zároveň dodržujeme vhodnou technologii při přípravě pokrmů. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby jídlo ochutnaly. Tímto je motivujeme k návykům důležitým ke zdravému stravování. Děti z MŠ si samy prostírají. Děti z Červené třídy si navíc nabírají polévku z polévkové mísy tak, aby se staly spoluúčastníky přípravy jídla. Samozřejmě se zřetelem k věku dětí a k hygienickým normám. Vedeme děti k tomu, aby si do talíře nalily tolik, kolik uznají za vhodné, že snědí. Hlavní jídlo dětem vydává dospělá osoba.

Děti mají po celý den dostatek nápojů v jídelně i na třídách. V letním období mají dostatek tekutin k dispozici i venku.

Denní rytmus a řád je dostatečně flexibilní. Umožňuje nám nabídku činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí i aktuální situaci. Pokud nám kvalita ovzduší, kterou sledujeme a momentální stav počasí dovolí, trávíme s dětmi dostatek času venku. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí.

Děti vedeme ke správným hygienickým návykům a samostatnosti.

Záměry:

- Využívat zahradu k plnění vzdělávacího programu – plánovat činnosti pro venkovní učení.
- Vést děti k šetření vodou.

3.3 Psychosociální podmínky

Celý kolektiv se snaží, aby se děti i rodiče v naší škole cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozím dětem umožňujeme postupnou a individuálně nastavenou adaptaci, vedoucí k soužití s novým kolektivem a prostředím. Na individuální schůzce před přijetím dítěte do MŠ s rodiči nastavujeme adaptační režim a postupné zvykání na nové prostředí.

Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány. Všechny děti v MŠ mají stejná práva, možnosti, ale

i povinnosti s ohledem na věkové a individuální schopnosti. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Děti si společně s pedagogy tvoří pravidla – dohody, která vytváří dle dané situace. Společně je vymyslí, a pokud je potřeba, ztvární je a rozmístí v prostorách celé MŠ. Pravidla – dohody vedou děti k zodpovědnosti a ohleduplnosti k ostatním a pomáhají vytvářet bezpečné a příjemné prostředí.

Pedagogové využívají partnerskou a respektující komunikaci s dětmi tak, aby to dětem bylo příjemné, navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Převažuje pozitivní komunikace, sebehodnocení a ocenění. U dětí podporujeme radost z prožitku, učíme je pracovat samostatně, ale i ve skupině. Podporujeme vnitřní motivaci k učení, aktivitu a experimentování. Klademe důraz na proces, ne na výsledek, eliminujeme soutěživost.

Záměry:

- Vést děti k respektování druhých, pochopení individualit každého dítěte.
- Využívat ke komunikaci s dětmi více respektující komunikaci a popisný jazyk, které povedou k pozitivnímu a efektivnímu ocenění a hodnocení dětí.

3.4 Organizace

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, kdy jsou respektovány individuální potřeby dětí. Denní program je natolik pružný, aby docházelo k uspokojení potřeb dětí a byla umožněna reakce na vzniklou aktuální situaci. Rodiče přivádějí děti do MŠ zhruba do 9:00 hod., po předchozí domluvě mají možnost i pozdějšího příchodu. Děti s povinnou předškolní docházkou viz. kapitola 4.

Děti podněcujeme k vlastní aktivitě, mají dostatek času i prostoru pro hru, tvoření a experimentování. Podnětným prostředím jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, na potřebné zázemí, klid a bezpečí. Děti mají možnost si činnost samy zvolit, tím jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Zvolenou činnost si v rámci svých schopností a dovedností dokončí a následně po sobě uklidí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí, je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání (RVP PV).

Do denního režimu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně pohybové aktivity a volný pohyb venku, který je přizpůsoben potřebám dětí, počasí a čistotě ovzduší (velký mráz, silný vítr, náledí, inverze apod.).

Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dětí.

Denní režim:

- Ranní scházení dětí, volné hry, ranní rituály
- Průběžná svačina, ranní kruh, vzdělávací a zájmové činnosti dětí, hudební a pohybová chvilka
- Pobyt venku
- Oběd, hygiena
- Odpočinek, možnost spánku, klidové činnosti, práce s předškoláky, hygiena

- Odpolední svačina
- Odpolední aktivity, činnosti dle vlastního výběru dětí, dokončování projektů

Záměry:

- Vyřešit možnost soukromí dítěte při osobní hygieně.
- Zajistit dostatečný prostor dětem pro ukládání soukromích věcí (výkresy, výrobky, ...).

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád a směrnice školy vymezují jasná pravidla zaměstnanců školy. Každý zaměstnanec má také vymezené pracovní kompetence. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesních i osobních odlišností a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka svolává týmové porady před zahájením školního roku a následně v průběhu roku dle potřeby. Jak mezi rodiči, tak mezi zaměstnanci funguje zavedený informační kanál přes WhatsApp, mezi zaměstnanci také za pomoci nástěnných tabulí v ředitelně. Pedagogičtí a výchovní pracovníci se pravidelně scházejí na poradách. Pokud je potřeba můžou se těchto porad zúčastnit i ostatní zaměstnanci. Provozní zaměstnanci mají také své porady, a to dle potřeby. Snažíme se pracovat společně, domlouvat se, kooperovat, podporujeme týmovou práci.

Záměry:

- Nastavení funkčního systému předávání informací mezi ředitelkou a ostatními pracovníky.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Většina pedagogů splňuje odbornou kvalifikaci a ostatní pedagogičtí pracovníci mají zahájené studium pro získání dané kvalifikace. Dále se snaží svoji odbornost rozšiřovat a prohlubovat různými kurzy a semináři během roku. Dbáme na to, aby každý pedagogický pracovník prošel vzdělávacím kurzem v programu Začít spolu. Snahou je prohloubit si odborné znalosti zejména v pedagogice a psychologii. Přijímat nové podnětné informace, které pak zavádíme a aplikujeme ve výchovném a vzdělávacím procesu tak, aby provázanost a spolupráce v celém zařízení byla co nejpřirozenější, efektivní a příjemná pro všechny.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe a vedoucí provozu, pružně reaguje na požadavky a poptávku rodičů a společnosti. Každá iniciativa je vítaným přínosem a je podporována.

Ve třídě je dostatek pedagogů tak, aby bylo zajištěno dostatečné překrývání přímé pedagogické činnosti a byla tak zajištěna optimální péče.

V MŠ je zavedena spolupráce s externí logopedkou, která v MŠ pravidelně vede individuální logopedickou péči. Dále spolupracujeme s odborníky z poradenských zařízení a dalšími odborníky dle potřeb jednotlivých dětí.

Záměry:

- Neustálé vzdělávání a profesionalizace celého týmu.
- Seznamování všech zaměstnanců (nejen výchovný a pedagogický personál) s programem Začít spolu a celkovou vizí zařízení.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodinou je jedním z hlavních principů programu Začít spolu, který je programem otevřeným a respektuje primární a nezastupitelnou roli rodiny při výchově dětí. Rodinám dětí nabízíme možnost spoluúčasti při výchově a vzdělávání v MŠ. Klademe velký důraz na úzkou spolupráci během celého roku, a především v době adaptačního režimu. Ve vztahu mezi rodinou a pedagogy se snažíme o vzájemnou důvěru, otevřenost, vstřícnost a porozumění. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost. Spolupráce funguje na základě partnerství. Podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenský servis.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v MŠ pomocí nástěnek, webových a facebookových stránek, informačních letáček a WhatsApp skupin. Během roku pořádáme akce pro rodiče a děti. Rodiče mají možnost nám pomoci v průběhu dne. Mohou jen pozorovat a pomáhat, nebo se aktivně zapojit a popřípadě připravit si pro děti vlastní program. Tvoříme vzpomínkové album, které si po ukončení docházky každé dítě odnáší na památku.

Pro ulehčení vstupu dětí i rodičů z Červené třídy do MŠ a ke spolupráci s rodinou je každý den připravený ranní úkol. Náplní ranního úkolu jsou jednoduché úkoly, kde si dítě s rodičem procvičí různé dovednosti, např. schopnost odpovídat na otázky, grafomotoriku, počítání, geometrické tvary, barvy, poznávání zvířat a rostlin, labyrinty a jiné. Vedeme rodiče k tomu, aby si ranní program rozvrhli tak, aby své děti do MŠ přiváděli v klidu a v dostatečném časovém předstihu. Úkol se většinou vztahuje k tématu, o kterém si povídáme, čímž zároveň děti motivujeme k činnostem v CA.

Pravidelně organizujeme setkání pro učitele s rodiči tzv. **Individuální schůzky**, kdy dochází k výměně informací oběma směry. Zde mohou získat informace o silných stránkách, rozvoji a pokrocích svého dítěte. Učitelky si vedou o dítěti portfolio se záznamy, které jsou kdykoliv dostupné rodičům k nahlédnutí.

Záměry:

- Zapojit rodiče do organizace odpoledních a víkendových akcí, exkurzí a výletů.
- Motivovat rodiče k jejich zapojení do dopoledního vzdělávání (návštěvy ve třídách, příprava programu pro děti,...).

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje MŠ optimální podmínky, důležité pro maximálně vhodný rozvoj těchto dětí.

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Škola navazuje úzkou spoluprací s rodiči dětí. Pedagogové komunikují s rodiči citlivým způsobem a předávají jim všechny potřebné informace a společně se domlouvají na dalších krocích potřebných k rozvoji daného dítěte.

Pedagogové volí vhodné metody a formy při vzdělávání. Přizpůsobují organizaci tak, aby vyhověli potřebám všech dětí. Využívají principu individualizace při výchovně vzdělávacím procesu.

Učitel vychází vstříc individuálním potřebám a potenciálu každého z dětí ve třídě; pomáhá dětem porozumět, respektovat a oceňovat odlišnost a rozmanitost. Pravidelně sledují individuální rozvoj všech dětí.

Pokud má dítě přiznaného asistenta pedagoga, škola zajistí jeho přítomnost ve třídě.

Škola spolupracuje s pracovníky školských poradenských zařízení (dále jen ŠPZ) a popřípadě i s dalšími odborníky.

Škola se domlouvá na stanovení podpůrných opatření s poradnou tak, aby mohla všechna tyto podpůrná opatření realizovat při vzdělávání dětí.

Ve třídě působí dva pedagogové, kteří se maximálně možné překrývají. Pedagogové spolu spolupracují, předávají si informace a společně se domlouvají na stanovení vhodných podmínek pro další výchovu a vzdělávání dětí.

Pokud ŠPZ doporučí dítěti vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP), škola zajistí všechny podmínky a ve spolupráci s rodiči a dalšími pedagogy daný IVP vypracuje.

Záměry:

- Podpořit pravidelné schůzky s rodiči s dětmi se SVP.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří vhodné podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, že je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno uplatnit a dále rozvíjet.

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Škola navazuje úzkou spoluprací s rodiči dětí. Pedagogové předávají rodičům všechny potřebné informace a společně se domlouvají na dalších krocích potřebných k rozvoji daného dítěte.

Pedagogové podílející se na edukaci nadaného dítěte spolu spolupracují, předávají si informace a společně se domlouvají na podmínkách vedoucí k jeho dalšímu rozvoji.

Dětem bude nabízená rozšířená a prohloubená vzdělávací nabídka, budou jim zadávány např. specifické úkoly, zadání, badatelské cvičení.

Občasná účast dítěte ve výuce s žáky na ZŠ, kde se bude dítě dále rozvíjet.

Škola zajišťuje podnětné učební prostředí a v případě potřeby přizpůsobí prostory a učební materiály potřebám daného dítěte.

Učitelé podporují nadání dítěte, umožňují mu pracovat na široké škále aktivit, a to nezávisle na jeho osobě.

Škola spolupracuje s pracovníky ŠPZ a popřípadě i s dalšími odborníky.

Škola se domlouvá na stanovení podpůrných opatření s poradnou tak, aby mohla všechna tyto podpůrná opatření realizovat při vzdělávání dětí.

Pokud ŠPZ doporučí dítěti vzdělávání podle IVP, škola zajistí všechny podmínky a ve spolupráci s rodiči a dalšími pedagogy daný IVP vypracuje.

Záměr:

- Zlepšit propojenost MŠ a ZŠ (častější návštěvy, společné aktivity, pravidelnější návštěvy výuky nadaných dětí).

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ vytváří vhodné podmínky pro děti mladší tří let, které jsou jiné než u starších dětí. Učitelé si uvědomují určitá specifika související s touto věkovou skupinou.

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Prostředí MŠ je dostatečně a vhodně vybavena pro děti mladší tří let a v případě potřeby přizpůsobuje prostory a učební materiály potřebám daného dítěte. Pomůcky a hračky jsou označeny obrázky pro lepší orientaci dětí.

Učitelky s dětmi tvoří jasná a srozumitelná pravidla pro ukládání a používání hraček či pomůcek a zajišťování bezpečného pohybu v prostředí školy.

Učitelky vzdělávací činnost přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí, volí vhodné metody a formy práce. Zařazují častější opakování činností, nápodobu, situační učení a rituály. Zohledňují krátkou dobu soustředění a pozornosti dětí.

Děti mají možnost zvolit si danou činnost a rozhodnout se, zda se zapojí či budou pouze pozorovat.

Děti mají možnost donést si z domova oblíbenou hračku či jinou věc z důvodu navození většího pocitu bezpečí a jistoty.

Podporujeme rozvoj poznávacích procesů nabídkou vhodných hraček např. vkládaček, jednoduchých stavebnic s velkými dílky, zvukových hraček atd.

Děti mají dostatek času na sebeobsahu, jsou podporovány a povzbuzovány učitelkou, popřípadě jim je nabídnuta pomoc.

MŠ má dostatečně pružný režim tak, aby byly respektovány potřeby dětí.

Ve třídě působí dva pedagogové, kteří se maximálně možně překrývají.

Záměr:

- Obohatit Modrou třídu pomůckami pro námětovou hru dětí.

4 Organizace vzdělávání

Vzdělávání v MŠ je zpoplatněné dle aktuálního ceníku dostupného na webových stránkách www.zacitspolukadan.cz. Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti ve věku od 3 do 6 let, a děti s odloženou školní docházkou, na základě písemné žádosti rodičů. Je možné přijímat i děti 2 leté, pro které jsou zajištěny vhodné podmínky pro jejich vzdělávání. Děti jsou přijímány během celého roku, pokud je v MŠ volné místo.

Ředitelka ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň, ul. Kpt. Jaroše 612, 432 01 Kadaň (dále jen ZAČÍT SPOLU) v případě, že počet žádostí o přijetí překročí předpokládaný počet dětí, které lze k předškolnímu vzdělávání přijmout s ohledem na kapacitu mateřské školy uvedenou ve školském rejstříku, vymezuje kritéria, podle nichž bude postupovat při rozhodování o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, na základě ustanovení § 165 odst. 2 písm. b) zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání, se oznamuje zveřejněním seznamu přijatých uchazečů pod jejich přiděleným registračním číslem (kódem). Seznam se zveřejňuje na vývěsce před budovou školy a na webových stránkách školy www.zacitopolukadan.cz na úvodní straně, a to po dobu minimálně 15 dnů.

O přijetí dítěte bude v souladu s § 67 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, vyhotoveno písemné rozhodnutí, které bude součástí spisu dítěte. Rodičům přijatých dětí je rozhodnutí předáno osobně, popřípadě zasláno dopisem do vlastních rukou.

Rozhodnutí o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bude rozesíláno dopisem do vlastních rukou. Do 15 dnů po doručení Rozhodnutí o nepřijetí je možno podat odvolání.

Kapacita MŠ je maximálně 34 míst. Jsou zde dvě oddělení, Červená a Modrá třída. Do obou tříd mohou být umístovány děti věkově smíšené, přičemž Modrá třída je kapacitně nižší a jsou zde speciálně vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání dětí dvou až tříletých, a proto jsou zde umístovány převážně děti mladší a děti s potřebou menšího kolektivu. Také zohledňujeme potřeby a přání rodiny pro umístění dětí.

MŠ umožňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona. Pokud se rodič rozhodne pro individuální vzdělávání, domluví si s učitelkou MŠ dle školního řádu termín přezkoušení. Učitelka rodiče informuje o oblastech přezkoušení.

Dle zákona č. 561/2004 Sb. je předškolní vzdělávání s účinností od 1. 1. 2017 od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné. Na základě tohoto zákona budou předškoláci v MŠ minimálně 4 hod denně a to od 8.30 - 12.30.

Učitelky se na třídě při dopoledních aktivitách překrývají po nezbytně nutnou dobu. Tento čas většinou začíná ranní svačinou a pokračuje přes ranní kruh a řízené činnosti.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

MŠ pracuje v inovativním vzdělávacím programu Začít spolu a zároveň dodržuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v České republice. Vzdělávací program Začít spolu je v ČR realizován od roku 1994 pod tímto názvem. Program je zaštitěn mezinárodní asociací ISSA (International Step by Step Association), která vydala publikaci: „Kompetentní učitel 21.století: Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA,“ kterou se učitelky inspiroují, aby dosahovaly všech kvalit k rozvoji dětí.

Tato asociace také udává základní principy programu, které v nejvyšší možné míře a našich daných aktuálních podmínkách a možnostech naplníme. Těmito principy jsou¹:

1 Principy jsou čerpané z webových stránek organizace Step by Step ČR: <https://www.zacitopolu.eu/>

Centra aktivit

Třída je uspořádána do center aktivit, která nabízejí ve stejný čas více činností tak, aby rozvíjely dovednosti, kompetence a podporovaly spolupráci a vzájemné učení dětí.

Podpora jedinečnosti

Vyučující nabízí různé typy činností a míru podpory dle individuálních potřeb dětí, je spíše v roli průvodce.

Svoboda a zodpovědnost

Děti jsou spoluzodpovědné za své vzdělávání a mají možnost podílet se na jeho plánování, což posiluje jejich sebehodnotu a sebevědomí.

Vlastní pravidla

Děti si společně s vyučujícím vytvářejí pravidla, která jsou pozitivně formulována a aktivně používána.

Cesta je cíl

Proces učení a reflexe práce jsou pro nás stejně důležité jako výsledek.

Vstřícnost a respekt

Vyučující, děti i rodiče spolu komunikují vstřícně a s respektem.

Svět v souvislostech

Vzdělávací program probíhá v blocích, v nichž pracujeme s dílčími tématy, která vzájemně propojujeme. Tyto souvislosti podporují vnímání světa jako celku.

Bezpečí a samostatnost

Činnosti během dne probíhají v dané struktuře, což přispívá k pocitu bezpečí a samostatnosti dětí.

Žádné nálepkování

Vyučující v komunikaci s dětmi používá popisný jazyk a poskytuje zpětnou vazbu bez předsudků, nálepkování a subjektivního hodnocení.

Otevřenost světu

Školku vnímáme jako součást skutečného světa, a tak přinášíme zkušenosti z reálného života a učíme se z nejbližšího okolí, které děti obklopuje.

Zapojení rodiny

Školka nabízí rodině rozmanité formy spolupráce, které vyhovují jejím potřebám, možnostem, životnímu stylu a zázemí.

Radost z učení

Důležitá je pro nás pozitivní atmosféra, pocit bezpečí a radost z učení.

Podněcujeme děti k smysluplnému učení, samostatnému myšlení, k zodpovědnosti za svoji práci a k respektu k ostatním tak, aby se staly plnohodnotnými osobnostmi 21.století. Tento program je vhodný pro vzdělávání všech dětí bez ohledu na jejich společenské postavení, etniku a úroveň schopností. Také je vhodný pro vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných.

5.1 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu²

- **Spolupráce s rodinou**
 - Více zapojit rodiny dětí do plánování souvisejícím s životem školy
 - Nabízet rodičům příležitosti spolurozhodovat o postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí.
- **Inkluze, rozmanitost a demokratické hodnoty**
 - Vést děti prostřednictvím různých příležitostí k tomu, aby si všímaly rozmanitosti existující ve společnosti a respektovaly ji.
 - Pomáhat porozumět, jak předsudky a stereotypy mohou ovlivnit jejich postoje a chování.
- **Výchovné a vzdělávací strategie**
 - Učitel užívá výchovně vzdělávacích strategií, které podporují, budují a vytvářejí autonomii a iniciativu každého z dětí.
 - Učitel užívá výchovně vzdělávacích strategií, které pomáhají dětem vytvářet pozitivní vztahy a vzájemně spolupracovat.
- **Učební prostředí**
 - Učitel staví učební prostředí na opakujících se principech a postupech, čímž podporuje nezávislost dětí na jeho osobě, seberegulaci dětí a jejich samostatnost.
 - Učitel usměrňuje (vede) chování každého z dětí na základě svých znalostí o osobnosti dítěte a stupni jeho vývoje.

5.2 Metody a formy vzdělávání

V MŠ jsou děti vzdělávány v průběhu celého dne, a to přirozeně a ve všech činnostech. Vzájemně propojujeme spontánní i řízené aktivity tak, abychom vyhověli fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám a možnostem dětí. Didakticky cílené činnosti, ve kterých pedagog s dítětem naplňuje konkrétní cíle, probíhají formou záměrného a spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti, na smyslovém vnímání, prožitkovém a situačním učení.

Jednou z organizačních forem práce programu Začít spolu je podnětné prostředí, které tvoří pracovní koutky pod názvem centra aktivit (CA), kde mají děti k dispozici materiály a pomůcky, vše dostupné a použitelné. Tyto CA poskytují dostatek možností pro individuální i skupinovou práci. CA jsou využívány k hlavní činnosti pro dítě předškolního věku a tou je **hra**. Tato potřeba je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se nejvíce dítě otevře, vytváří vztahy, nejlépe se učí. Pokud je dítě v podnětném, bezpečném a klidném prostředí, má možnost si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co

² Navrhované cíle vychází z publikace Kompetentní učitel 21.století: Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA (2011) Praha: Step by Step Česká republika.

dokázalo, pokud si hraje s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Proto je hra v nejrůznějších podobách pro nás stavebním kamenem. Hra je realizována v různých formách: spontánní, řízená, hry individuální, skupinové, kolektivní, hry s přesnými pravidly, využíváme i momentálně vzniklých situací.

Dalšími formami práce pro náš program je situační, prožitkové a kooperativní učení, které vychází z pozorování a jsou založeny na přímých zážitcích dětí. Při **prožitkovém učení** se dítě učí na základě zkušeností a prožitků, což je pro dítě předškolního věku vlastní a přirozené. Na tomto prožitkovém učení je založeno integrované učení hrou a činnostmi, které vychází z praktického života a je praktikováno převážně v centrech aktivit. **Kooperativní učení** je postaveno na spolupráci dětí při společném řešení úkolů, potíží a různých situací. Při **situačním učení** vytváříme a využíváme různé běžné situace, které dítěti poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

Při vzdělávání uplatňujeme třífázový model učení **EUR**. 1. fází je evokace, jejím cílem je pomoci dětem vybavit si (evokovat). 2. fází je uvědomění si významu nové informace. Děti v ní zpracovávají nové informace a zařazují si je do vlastní struktury poznání (mezi informace, které si již vybavily a utřídily během evokace). 3. fází je reflexe, kdy děti reflektují, co a jak se učily. Při hře i ostatních hravých činnostech využíváme zejména metody rozhovoru, vyprávění, besedy, popisů obrázků, pozorování situací, změn kolem sebe, v přírodě, pozorování chování lidí, hodnocení vlastní hry.

Dětem nabízíme činnosti v prostorách zařízení, ale i na hřišti a přilehlých venkovních prostorách, kde mají možnost volného pohybu. Rozvíjí hrubou motoriku na prolézačkách, skluzavkách a stomech. Díky přírodním jevům a přirozeným změnám v přírodě přijímají nové zkušenosti a dovednosti. Na přilehlé zahrádce pracují, zkoumají a pozorují okolní přírodu. Děti si tak přirozeným způsobem osvojují skutečnost.

Pedagog se stává průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí aktivní zájem, chuť objevovat a naslouchá dětem.

5.3 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

První stupeň podpůrných opatření (PO) zavádí škola na základě diagnostiky dítěte, kdy vyhodnotí, že dítě má mírné obtíže ve vzdělávání, u nichž je možné prostřednictvím lehkých úprav v režimu a spolupráci s rodinou dosáhnout zlepšení. Společně se domluví, zda učitelky vypracují PLPP, pokud ano, řídí se následujícími kroky:

Po konzultaci se zákonným zástupcem písemně zpracují třídní učitelky ve spolupráci s dalšími pedagogy, se kterými se dítě setkává, a zákonnými zástupci PLPP.

Nejpozději po třech měsících od zahájení PO poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci návštěvu ve ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP zpracovává mateřská škola (třídní učitel) pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte.

Po podání žádosti rodičem, ředitel nejpozději do 1. měsíce vydá rozhodnutí o vzdělávání dítěte podle IVP.

Pokud ředitel povolí vzdělávání dítěte podle IVP, třídní učitelka s dalšími pedagogickými pracovníky po konzultaci s rodiči dané IVP vypracuje. Po vypracování IVP seznámí učitelka zákonné zástupce a další pedagogy s obsahem daného IVP.

Naplňování IVP je vyhodnocováno nejméně jednou ročně.

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší 3 let jsou převážně umístovány do Modré třídy MŠ, kde jsou speciálně vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání dětí dvou až tříletých. Do Červené třídy jsou dvouleté děti zařazovány pouze výjimečně, a to v případě, že není naplněna kapacita třídy. Pokud je dítě zařazeno do Červené třídy jsou zohledněny specifika pro tuto věkovou skupinu.

Učitel se před nástupem domluví se zákonnými zástupci dítěte na vhodných podmínkách výchovy a vzdělávání dítěte a doporučí postupnou adaptaci.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělání probíhá na základě integrovaných bloků (IB), které vychází ze života dětí, jsou pro ně zajímavé a užitečné. Poskytují dětem širokou škálu různých aktivit a nabízí jim hlubší prožitek.

Každým integrovaným blokem (IB) nás provází náš maskot šneček Duháček. Šneček je smutný, protože mu chybí barvičky na ulitě. Cestuje po světě a navštěvuje barevné země v různých ročních obdobích. Zde prožije plno dobrodružství, které mu zbarví ulitu barvičkou, ve které zemi zrovna je.

IB nabízí dvě obsahové roviny, ze kterých si pedagogové mohou vybrat a plánovat vzdělávací nabídku. Jednou z rovin je seznámení dětí se ctinostmi a jejich protiklady, kde pedagogové s dětmi zjišťují, co znamenají, jaké v nich vyvolávají emoce a v jakých situacích se s nimi mohou setkat. Druhou rovinou je měnící se roční období v jednotlivých zemích, kde se děti učí změnám daných období a všemu co s sebou přináší. Obě roviny nabízí zajímavá témata, dle kterých děti mohou získávat vhodné dovednosti a znalosti, a dají se vzájemně propojovat. Je možné nacházet další témata vycházející z prožitkového a situačního učení, z toho, co děti v daném období zajímá a o čem si chtějí povídat.

V rámci třídy mohou být během roku situačně zpracovávány různé projekty a činnosti, které jsou součástí TVP. V TVP jsou pak blíže specifikovány a rozpracovány. Vzdělávací obsah na třídě je upraven tak, aby odpovídal věkovým možnostem, zájmům a potřebám dětí. Plány se průběžně upravují a doplňují.

Činnosti rozvíjející očekávané výstupy a klíčové kompetence se prolínají všemi IB. U každého dítěte, které ukončuje předškolní vzdělávání, jsou vyhodnocovány klíčové kompetence a každý týden učitelky vyhodnocují tématické celky prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV (viz. evaluace). U každého IB jsou vypsány pouze některé potencionálně možné očekávané výstupy, které přímo souvisí s obsahem daného IB a také jsou zde doporučena podtémata, z kterých mohou učitelé vycházet při plánování vzdělávacího obsahu.

Názvy IB

- Zelená země
- Modrá země
- Červená země
- Žluto – fialová země

6.1 Zelená země

Byl jednou jeden šneček. Bydlel se svojí rodinou v Barevné zemi. Jmenoval se Duháček, ale jeho ulita byla zcela bez barev, z čehož byl smutný. Když vyrostl, pocítil velkou potřebu poznat něco nového. Proto se jednoho dne vydal do světa poznat nové kamarády a zkusit najít barvičky pro svoji ulitu.

Jednoho dne objevil Zelenou zemi, nejdříve se obával do země vstoupit. Uvědomil si, že ji nezná, neví, jaké má dohody, pravidla, kdo v zemi žije. Zda-li hodné nebo zlé bytosti. Jestli tam najde nějaké kamarády a bude se mu v této zemi líbit. I přesto všechno sebral veškerou odvahu a do země vstoupil. Záhy byl velmi překvapen. Zelená země se mu líbila, všude kolem hýřily podzimní barvy, stromy shazovaly svoje listí a všechny to lákalo k podzimním radovánkám. Také zde na šnečka čekala spousta hraček, nové prostředí a kamarádi, které šneček nikdy neviděl. Šneček se musel naučit všem zvykům dané země, být ohleduplný nejen k ostatním lidem a bytostem v této zemi, ale i ke všem věcem, živým tvorům a přírodě.

Postupně se začal seznamovat se všemi, kteří už v zemi žijí. Šneček se však začal ptát sám sebe: „Mohu důvěřovat kamarádům, které vůbec neznám?“ Šneček věděl, že ačkoliv jsou kamarádi noví a vůbec nic o nich neví, není to důvod jim nevěřit. Kamarádi se k němu chovají mile a nabízejí mu pomoc, aby se v Zelené zemi cítil co nejlépe. Poté, co šneček navštívil Zelenou zemi, ve které se mu moc líbilo, a ve které se seznámil s **podzimem**, a také s tím, co je to **důvěra, odvaha, ohleduplnost** se mu část ulity zbarvila do zelena a šneček mohl cestovat dál.

Doporučená podtémata

Co to je? (důvěra, nedůvěra, odvaha, strach, ohleduplnost, neohleduplnost)

Sebeláska, sebedůvěra

Důvěra v ostatní

Hrdina

Respektovat a být respektován

Podzim vchází do dveří

Vítejte ve školce“

Očekávané výstupy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.2 Modrá země

Šneček Duháček doputoval do Modré země, kde mimo jiné žili dva myšáci, jmenovali se Pišta a Fišta. Hrávali si spolu na paloučku uprostřed pohádkového lesa.

Jednoho zimního dne slavil Pišta narozeniny. Všude bylo bílo a sluníčko se odráželo od čerstvě napadaného sněhu. Oslava byla v plném proudu, všichni zrovna venku hráli koulovanou až na Pištu, který se cítil smutný. Šneček Duháček si toho všiml a zeptal se Pišty, co se děje. Pišta mu pověděl o tom, jak se nepohodl se svým kamarádem Fištou, který z tohoto důvodu nedorazil na jeho narozeniny.

Dny plynuly a na paloučku už nebylo tak veselo, jak bývalo. Pišta a Fišta ani nevycházeli ze svých domečků. Šnečkovi bylo líto, že spolu kamarádi nemluví a rozhodl se jim pomoci. Promluvil si s oběma myšáky a zjistil, že pořád chtějí být kamarádi, ale neví jak na to. Šneček poradil Pištovi, aby zkusil zajít za Fištovou a o všem si spolu promluvili, vše si vysvětlili a společně si odpustili. Podařilo se! A od té doby se na paloučku zase ozývá smích dvou myšáků, kteří byli vděční za to, že mají jeden druhého. A hádejte, co se stalo. Kousek šnečkovi ulity se zabarvil modrou barvou. Možná ze **zimy**, která v zemi panovala a nebo z dobrého pocitu, že naučil myšáky **vděčnosti, lásce a přátelství**. Šneček se rozloučil se svými kamarády, protože věděl, že je na čase vydat se vstříc dalšímu dobrodružství.

Doporučená podtémata

Co to je? (přátelství, láska, nepřátelství, nenávisť, vděčnost, nevděčnost)

Kdo je tvůj přítel?

Umění odpouštět

Rodina

Co a koho mám rád?

Radujme se z maličkostí

Malujeme zimu

Očekávané výstupy

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.3 Červená země

Při cestování šneček došel do Červené země, kde se potkal se čtyřmi novými kamarády beruškou, broukem, mravencem a cvrčkem. Najednou se zahřmělo a země se zachvěla, všichni dostali strach. Otřes byl natolik silný, že se všem kamarádům až na šnečka rozbořily domečky.

Všichni byli smutní, a tak šnečka napadlo, aby si domečky postavili znovu. Všichni se hned pustili do práce a předháněli se, kdo bude mít lepší bydlení. Cvrček, který stále někam chvátá,

pospíchal i teď. V lese posbíral suchou trávu a listí a domek byl hotový raz, dva. Beruška byla líná. Našla převislý list od fialky, kterých byl teď palouček na jaře plný, schovala se pod něj a už se jen dívala okolo sebe až z toho usnula. Brouk, silný chlapík, přinesl z lesa velké klády a skládal je na sebe, už mu scházela pouze střecha, ale protože byl netrpělivý a chtěl mít domeček taky už hotový, řekl: „Střechu nepotřebuji, alespoň uvidím v noci oblohu, hlavně, že mám hotovo!“ Šneček byl překvapený, že kamarádi měli tak rychle hotovo a obdivoval je.

Šel se podívat za mravencem, který stále stavěl, a tak požádal o pomoc své kamarády, ale ti se mu jen vysmáli, že už mají své domečky hotové. Naštěstí mu se stavbou pomohli jeho sestřenky a bratřenci. Trvalo jim to delší dobu než ostatním, ale byli se svojí stavbou spokojeni. Šneček se divil, proč dělá mravenec tak velký domeček, a proč mu to tak dlouho trvá. Mravenec mu odpověděl: „Stavím velký a pevný dům, aby mohli přijít na návštěvu všichni moji kamarádi a domeček mi znovu nespádl.“

Večer přišla velká jarní bouřka, kterou nikdo nečekal, jelikož předešlé dny svítlo sluníčko. Silný vítr odfoukl berušce list na to tata a beruška byla bez domova. Cvrčkovi, který zrovna přiběhl, se celý domeček rozlétl do všech stran. Broukovi sice domeček zůstal stát, ale protože neměl střechu, měl od deště všechno mokré a byla mu veliká zima. Mravenec viděl to nadělení a svolal všechny kamarády do svého domečku, který stál jako přibitý. Pozval i šnečka a společně si dali teplý čaj u krbu. Jak seděli všichni uvnitř, šneček pověděl: „Mravenče, já už chápu, proč si stavěl tak silný a velký domeček. Byl jsi **zodpovědný, pracovitý a trpělivý**, a nepodcenil jsi **jarní** aprílové počasí. Proto tvůj domeček zůstal stát.“ Jak to dořekl, zbarvila se mu část jeho ulity do červena. Šneček se rozloučil a vydal se na cestu. Těšil se, kam dojde příště.

Doporučená podtémata

Co to je? (pracovitost, odpovědnost, trpělivost, netrpělivost, lenost, nezodpovědnost)

Zodpovědnost za sebe a svět kolem nás

Cvičení dělá mistra

Snaha se cení

Jarní brána otvírá se

Očekávané výstupy

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

- rozhodovat o svých činnostech
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.4 Žluto-fialová země

Šneček došel do poslední Žluto-fialové země, ve které potkal tři kouzelné bytosti, které Duháčka hodně naučily. Bytosti měly kouzelné schopnosti a jedním mávnutím kouzelného proutku dokázaly v zemi změnit jaro v léto, motýla v ptáčka, oheň na vodu a mnoho dalšího. Tyto bytosti žily u lesa v malém domečku, kolem sebe měly plno lesního ovoce, které koncem jara a začátkem léta dozrává. Naučily šnečka rozeznávat, jaký je rozdíl mezi jarem a létem a co se v tomto období děje.

Občas, když chtěly kouzlit, se jim ne všechno zrovna povedlo. Hlavně se nedařilo, pokud nějaké kouzlo chtěly zneužít proti sobě. Například jednou se na sebe kouzelnice naštvaly a v rozčilení jedna druhou chtěla proměnit v ropuchu. Tu se ale kouzlo obrátilo proti nim a objevily se jim na obličejích ošklivé bradavice a boláky.

Víte, jak se naše bytosti jmenovaly? **Upřímnost, Zdvořilost a Spravedlnost.** Upřímnost Duháčka naučila říkat to, co si myslí, říkat pravdu. Zdvořilost mu ukázala, jak se chovat k druhým a slušně s nimi mluvit. Poslední kouzelná bytost Spravedlnost ho naučila: jednat fěr s druhými lidmi, nesoudit bez důkazů, nedělat rychlé závěry. Duháček se naučil, co se děje v **létě**. Současně si osvojil tři důležité ctnosti: zdvořilost, upřímnost a spravedlnost, a také jak jednat podle nich. Díky tomu se mu zbývající kousek ulity zbarvil žlutou a fialovou barvou.

Tímto Duháčkovo putování skončilo a on se vrátil domů s dobrým pocitem, že se naučil důležitým ctnostem a tomu, co se děje na podzim, v zimě, na jaře a v létě. Také byl velmi šťastný, že jeho ulita je plná barviček a všem s radostí vyprávěl o svém dobrodružství a o svých nových kamarádech.

Doporučená podtémata

Co to je? (zdvořilost, nezdvořilost, spravedlnost, nespravedlnost, upřímnost, lež)

Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá

Každý má svou pravdu

S poctivostí nejdál dojdeš

Volám tě sluníčko (léto se blíží)

Očekávané výstupy

- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zorganizovat hru
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor

7 Evaluační systém

7.1 Vnitřní systém

Evaluační na úrovni školy

- Týmové porady všech zaměstnanců (min. 1x ročně)
- Pracovní a pedagogické porady (min. 1x měsíčně)
- Výroční zpráva
- Pravidelné hospitace ředitelky (zpravidla 1x do měsíce)
- Vzájemné návštěvy na třídách (dle potřeby) – pedagogičtí a výchovní pracovníci mají možnost vzájemných návštěv na třídách, tyto návštěvy podporují sebereflexi učitelů a vzájemnou spolupráci.

Hospitace ředitelky a vzájemné návštěvy jsou zaznamenány v třídní knize dané třídy. Po hospitaci, či vzájemné návštěvě probíhá v nejbližší možné době osobní konzultace mezi zúčastněnými. Případné postřehy z hospitací a návštěv mohou být předmětem zápisu z porad.

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v zařízení, které nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Evaluace na úrovni třídy

- Evaluace IB – po skončení IB se vyplní formulář, kde se zapíše, co děti zaujalo, nezaujalo, o čem se povídalo, a jak IB probíhal.
- Evaluace tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV (1x týdně).
- Třídní učitelky si vedou o každém dítěti složku **Portfolio**, kde pravidelně zaznamenávají veškeré pokroky:

Červená třída:

- tzv. Oregonskou metodou (2x ročně)
- diagnostikou podle pí. Bednářové (1x ročně)
- kresby či jiné práce dítěte (1x ročně)
- U dětí končící předškolní vzdělávání vyhodnocujeme klíčové kompetence, kdy do formuláře zaznamenáváme, na jaké úrovni jednotlivou kompetenci splňují. (1x ročně)

Modrá třída:

- diagnostikou podle pí. Bednářové (1x ročně)
- kresby či jiné práce dítěte (1x ročně)
- Hodnotící list (min. 1x ročně)

Vyhodnocení záměrů a funkčnosti ŠVP

Vyhodnocení bude probíhat 1x za 2 roky, popřípadě dříve při změně ŠVP. Toto vyhodnocení vypracovává ředitel ve spolupráci s učitelkami.

7.2 Vnější systém

- Duhový box – situační, aktuální vyjádření připomínek a nápadů zákonných zástupců, rodičů, rodinných příslušníků, či dalších osob.
- Dotazník pro zákonné zástupce, či přátele školy. (min. 1x ročně)
- Česká školní inspekce